

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Anden Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 64. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1836_518A_2-txt-shoot-idm3391.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Naar Man derfor har tænkt sig de gamle Nordboer som Umennesker, da kom det især af blind Tro paa *Latinernes* guddommelige Viisdom og menneskelige Fuldkommenhed; thi de Romerske Videnskabs-Mænd, latterlig lhukommelse, forsikkrede jo, at baade nedstammede de selv fra Kannibaler og at det var alle Folk, til der kom et Andet og polerede dem, og at Man dog paa denne Maade maatte begynde med et Folk, 65der havde poleret sig selv, var en dybere Bemærkning end dem, der tækkes selvkloge Dreng. Hvad der imidlertid, *efter* Opdagelsen af de Nordiske Old-Sager, har hindret *Tydskerne*, de store Veiere, Maalere og Vragere i Vidskabs-Staden, fra at forudsætte en betydelig Grad af Aands-Dannelse og Borgerligt Anlæg i det gamle Norden, er deels deres egen Mangel paa aandige Mindes-Mærker og deels Beskrivelsen af Tydskland, som *Tacitus* gav i Slutningen af det *Første* Aarhundrede; thi det er en indgroet Fordom hos Tydskerne, at det er *dem*, der har civiliseret os, en Fordom, der i de sidste tre Aarhundreder, da vi unægtelig har gaaet i Tydskernes Lede-Baand, har selv i Norden vundet en vis Hævd, der hører Mod til at trodse. Men havde vi ikke det Mod, da var vi vel ikke Kæmpernes Børn, som aavede Tydskland og knuste Rom, men det var dog lige vist, at vi kun fulgte Tydskerne i den Tid, vi glemde Fædrene, og at de umuelig kan have givet os den Borgerlige Sammenhæng, de sagtens maatte fattes i Taciti Dage, da de endnu har langt mindre deraf end vi. Hermed nægttes det ingenlunde, at i det Mindste *Nord-Tydskerne* og vi har fra Arilds-Tid havt *Aand* tilfælles, ei heller skal vi prale af Mindes-Mærkerne, vi derom har forud, thi havde *Island* ikke været, vilde vi neppe engang havt en *Saxo*, men skulde været indskrænkede til de *Angel-Sachsiske* Levninger, som er Blandings-Gods; saa hvad der skal paastaaes er blot, at hvor barbarisk det end i den første Keiser-Tid *kan* have seet ud i Tydskland, følger deraf slet ikke, det jo saae langt anderledes ud i Norden. Ligesom Havet er Natur-Kampens store Skue-Plads, saa er det aabenbar *Kæmpe-Aandens* Element, hvortil Norden anderledes fortroelig sluttede sig end Tydskland, som det endnu kiendes paa Tunge-Maalene, thi Vores ligner Havet fra Dets letteste Bølgen til Dets høieste Brusen, medens Tydskernes langt mere 66ligner Hestenes Trampen og Vognenes Rummel, Pilenes Susen og hele Vaaben-Gnyet. Tydskeren var fra Arilds-Tid langt mere *Skytte* og Nordboen *Skipper* og *Fisker*, og lige fra *Middel-Alderens* Begyndelse, da *Hjertet* faaer Anførselen, maatte *det* i Selskabs-Livet gjøre en mærkelig Forskiel, om end ikke Tydsklands Beliggenhed havde ført det med sig, at de tidlig hjemsågdes af Romerne og kløvedes af *Galliske* og *Slaviske* Stammer, som baade *Cæsar* og *Tacitus* melde.